Școala românească — în zona de ocupație rusă

La Grigoriopol — lecții memorabile

Am fost sigură, acum trei ani cînd m-am aflat pentru intîia oară la școala nr. 1 din orășelul Grigoriopol, școală cu reputație bună, condusă de doamna Claudia Sainsus, pedagog cu inimă mare, am fost sigură, zic, că aceste zile posomorîte vor veni cîndva în orășel. Zile triste, da, trăiesc astăzi la Grigoriopol pedagogii și elevii români. Elevii ascultă lecții memorabile. Lecții de cruzime, fariseism și fărădelegi nepedepsite. Lecții pe care le predau pretinșii cetățeni de onoare ai Rusiei. Dar pedagogii români de la Grigoriopol nu se supun ordinelor vădit dușmănoase ce vin de la Tiraspol, ei nu renunță la grafia latină, grafie introdusă în școlile noastre acum trei ani și pe care elevii o acceptă cu plăcere. Și elevii, și părinții lor, și pedagogii sînt în grevă la Grigoriopol. Și se vor afla în greva de protest *atîta timp cît* va trebui pentru a le demonstra forțelor distructive de la Tiraspol că pedagogii români nu sînt sclavi și ei nu vor îndeplini orbește niște ordine staliniste.

Noțiunea de «Limbă română» a fost și este la Grigoriopol, ca și în toată regiunea Nistreană, o sperietoare. Cu chiu cu vai, au fost deschise aici vreo două grădinițe cu instruirea în limba maternă, iar pedagogii români de la școala nr. 1 nu au decît necazuri, înghițit numai amărăciune, după cum mi-a mărturisit doamna Claudia Sainsus. Cei care au optat pentru grafia latină au fost totdeauna maltratați, prigoniți, persecutați. Și sprijinul de nădejde al tuturor reacționarilor ruso-foni au fost, în primul rînd, veteranii de război, bătrînii care, s-ar părea, ar trebui să aibă acea înțelepciune, pe care o dobîndește omul spre declinul vieții. Nu, veteranii de la Grigoriopol îi îndrumau astfel pe copiii lor: bate-l, pentru că-i român! — întrucît, român, în concepția unor conservatori transnistrieni, înseamnă fascist. În România, vedeți, fascismul a fost și este la putere. Cine le-a insuflat această idee? Oare nu se știe că poporul român a suferit crunt din cauza dictaturii comuniste a lui Ceaușescu? Oare poporul român nu a ridicat sus drapelul Revoluției în decembrie 1989, doborînd odioasa dictatură? Dar anume aceasta nu e pe placul retrograzilor tiraspolieni care și-au tricuit minuțios planurile de ofensivă antimoldovenească după ce în august 1989 în Moldova au fost adoptate istoricele Legi cu privire la funcționarea limbilor în republică. Legi pe care dușmanii libertății și renașterii noastre le-au numit discriminatorii, deși nimic discriminatoriu în esența acestor legi nu era. Și nu sînt cu atît mai mult astăzi, după ce au fost revăzute, rectificate, «pieptănate» de nenumărate ori făcîndu-se multe concesii transnistrienilor rebeli. Și care-i rezultatul? Rezultatul e același: rezistența diabolică a forțelor reacționare de la Tiraspol, nedorința de a accepta grafia latină, dezrădăcinarea ei acolo unde a fost implantată, nemulțumirea insistentă la tot ce vine de la Chișinău: nu ne trebuie nimic de la voi, românilor, noi avem republica noastră! Faimoșii internaționaliști de la Tiraspol, Rîbnița, Tighina, Dubăsari, Camenca, Grigoriopol nu recunosc o altă limbă decît cea rusă, declarînd mai întîi greve de protest, iar apoi declanșînd și un război fratricid în care și-au pierdut viața mai mult de 600 cetățeni din raioanele estice ale republicii. E o absurditate? Nu căpeteniile de la Tiraspol nu sezizează nuanțele absurdului, ei continuă să se numească apărători înverșunați ai drepturilor omului, deși anume ei lezează drepturile populației românești și opinia publică mondială s-a convins demult de minciunile sfruntate ale tiraspolienilor. Și înflăcărații regizori ai evenimentelor sîngeroase continuă astăzi războiul rece, obligînd școlile românești din regiune să se întoarcă la acea limbă-vinegretă care a fost predată aici relativ nu demult. Limba română le inspiră separatiștilor o groază mai mare decît dacă s-ar vedea înghițiți de valurile uraganice ale oceanului. Cam de ce să nu fie bine așa cum a fost pînă acum, zic separatiștii, pe care nu-i putem învinui de lipsă de perseverență. A fost bine, da, pentru că poporul moldovenesc a fost depersonalizat, cîntam prietenia de nezdruncinat a popoarelor sovietice, blagoslovindu-l la fiecare pas pe marele popor rus, iar limba băștinașilor era un hibrid moldo-rus-ucrainean. Nu, cu această stare de lucruri, poporul român din Transnistria nu se mai împacă. Și nu se va mai împăca niciodată, după ce a cunoscut frumusețea și muzicalitatea limbii materne autentice, după ce elevii, pedagogii au cunoscut hotarele frumoasei noastre țări, România. După ce toți patrioții plaiului au cunoscut crinii latini.

— Ne-am considera niște oameni de nimica, niște suflete mărunte dacă ne-am supune criminalilor de la Tiraspol, mi-au mărturisit elevii, adolescenți din clasele VI—VII de la Grigoriopol și Dubăsari, refugiați în timpul verii la sudul republicii. I-am întîlnit în timpul unei deplasări, am început să vorbesc cu ei și am rămas surprinsă de matu-

(Continuare în pag. 2)

(Urmare din pag. 1)

ritatea lor precoce de judecată lor sănătoasă, de profunzimea gîndurilor pe care nu le ascundeau. Nu ascundeau nimic, pentru că au văzut cu ochii lor grozăviile săvîrşite de cazaci şi gardişti, i-au văzut pe cei care, rînjind, ţineau în mîini automate, fiind gata să tragă în cel, cu care ieri au şezut în aceeaşi bancă. Astăzi, la începutul de an şcolar, îi văd din nou, fără măşti, îi văd înrăiţi şi scrîşnind din dinţi — aşa le predau lecţii cei care au fost instruiţi în spiritul pedagogiei staliniste. Ascultă cu luare aminte aceste lecţii şi copilaşii din clasele primare, chiar şi micuţii de la grădiniţele de copii, le

La Grigoriopol— lecţii memorabile

ascultă şi adolescenţii, şi toţi înţeleg prea bine nepotolita ură a reacţionarilor rusofoni împotriva poporului român. Paradoxal, dar tot noi sîntem numiţi fascişti, iar ei se numesc pe sine internaţionalişti nobili şi umanişti... Interzicerea grafiei latine e cea mai elocventă dovadă a urii lor bestiale împotriva noastră. O lume întreagă înţelege că pretinsul lor internaţionalism nu e decît o mască în politica de cucerire a altor popoare. E lucru cert că nici elevii şi nici adulţii de la Grigoriopol, îmbărbătaţi de curajul şi solidaritatea pedagogilor din întreaga republică nu vor îngenunchea în faţa forţelor negre, nu se vor lăsa călcaţi în picioare de către uneltitorii şovini.

— Vom fi în grevă atîta timp cît va trebui, declară cu fermitate şi elevii, şi părinţii lor, şi pedagogii de la şcoala nr. 1 Grigoriopol, deşi în fruntea şcolii se află un trădător de neam, Savelii Morarenco. La Grigoriopol, cu părere de rău, sînt mulţi trădători de neam. Dacă la început tovarăşul Leontiev primarul raionului, mai ezita, plutind în două luntri, acum el este cel mai înflăcărat adept al clicii smirnoviste. Acelaşi lucru poate fi spus şi despre I. Bradu, inspectorul raional şcolar...

* * *

Intrînd relativ nu demult într-o şcoală rusă din Transnistria, domnul Oleg Bujor, vice-ministrul, a dorit să stea de vorbă cu o învăţătoare în vîrstă. Învăţătoarea nu a dorit să se întreţină cu oaspetele de la Chişinău şi l-a apostrofat cu toată rigoarea: pojaluista, ostavite nas v pokoie i ne posîlaite nam svoi tanki... Iată cu ce propagandă sînt alimentaţi elevii de la Grigoriopol şi din toată Transnistria — Chişinăul, vedeţi Dumneavoastră, e gata să trimită iarăşi tancuri dincolo de Nistru, tancuri pe care Moldova nu le-a avut niciodată şi de aceea nici nu a putut să le trimită undeva...

* * *

De ce, de ce impostorii nu ne lasă în pace se întreabă populaţia paşnică a Transnistriei, obosită şi de confruntare şi de războiul rece. De ce clica de la Tiraspol nu încetează uneltirile împotriva românilor? Răspunsul e simplu: pentru că ei se simt înaripaţi de victoria, pe care au obţinut-o în război. E victoria lor, de asemenea, şi Convenţia care a fost semnată la Moscova. Şi de ce să nu fie victorie, dacă acea Convenţie i-a obligat doar să nu mai împuşte, în rest — au dreptul să-şi facă toate mendrele cum şi le-au făcut şi pînă acum. Adică, să interzică tot ce-i românesc, să batjocurească intelectualii, ca aceştia să nu propovăduiască spiritul românesc. Şi de ce, de bună seamă, să nu triumfe rebelii de la Tiraspol, dacă se ştiu susţinuţi cu credinţă de atîţia generali — «noi», de Moscova şi de ştirile căzăceşti din toată Rusia? Mai ales ultimii sînt atît de bine echipaţi, sînt înarmaţi pînă-n dinţi şi, principalul, ard de dorinţă să apere vechile hotare ale Rusiei Sovietice. «Slăviţii» cazaci împînzesc de acum şi sudul Ucrainei şi Basarabiei, după cum ne-a informat recent ziarul «Nezavisimaia Moldova». În oraşul Belgorod-Dnestrovsc a avut loc întrunirea generală a ostirilor căzăceşti, la iniţiativa Uniunii cazacilor din Rusia şi, desigur, a entuziaştilor locali. Să fie oare o glumă a istoriei? Cazacii, pe care scriitorul Mihail Şolohov i-a descris cu atîta simpatie, încă pe cînd aceştia erau duşmanii înverşunaţi ai sovietelor, iată că acum ei se autoproclamă apărători vehemenţi ai socialismului pornind campania de apărare a pămînturilor ruseşti. Sudul Ucrainei şi Basarabiei? Da, e şi el «iskonno-russkaia zemlea» şi trebuie apărat cu preţul sîngelui. Se iscă nu ştiu de pe unde toţi moştenitorii nobilimii ruse care intenţionează să desfăşoare o amplă activitate în domeniul agriculturii pe teritoriul dintre Dunăre şi Nistru. Mă rog, este «iskonno russkaia zemlea...» Şi chiar dacă populaţia aici e foarte densă, dacă nu fiecare cetăţean poate să primească o parcelă de pămînt ca să-şi îndestuleze cît de cît familia, s-au găsit totuşi 70 de hectare de pămînt lîngă liman pentru un oarecare conte Argutinski... Repet, cum să nu le crească aripile celor de la Tiraspol dacă se ştiu susţinuţi şi de cazacii militarizaţi, şi de Moscova, unde bat pentru ei atîtea inimi comuniste... Iar noi? Ce facem noi? Noi capitulăm. Capitulăm încet şi cu cumpătare, în faţa celor care doresc să ne vadă în genunchi. Le permitem să persevereze în activitatea lor de troglodiţi moderni...

— De ce aceşti criminali nu sînt pedepsiţi conform legii, m-au întrebat adolescenţii de la Grigoriopol şi Dubăsari, care au avut o vacanţă plină de dureri şi suferinţe. — Noi, de exemplu, la şcoală, dacă încălcăm normele de conduită, sîntem aspru pedepsiţi. De ce dar adulţii care ne fac atîta rău sînt lăsaţi fără pedeapsă?

De ce?

Aşi dori ca persoanele responsabile din forurile conducătoare ale republicii să dea un răspuns concludent la întrebarea, pe care copiii o pun cu glasul tremurînd, copiii care suferă prea mult la o vîrstă atît de fragedă...

Valentina STOICA